

ΕιρΑθ 2672/2020 [Παροχή υπηρεσιών] (παρατ. Σ. Παπαχατζής/Α. Πανέρα)

Πρόεδρος: Δ. Κατσορίδα, Ειρηνοδίκης

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Σύμβαση έργου με αντικείμενο την κράτηση καταλύματος για πενθήμερη διανομή μέσω διαχειριστή κρατήσεων. Εξαπάτηση. Δωσιδικία και αρμοδιότητα Δικαστηρίου λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα και της κατοικίας του καταναλωτή. Ευρωπαϊκή Διαδικασία Μικροδιαφορών. Εκδίκαση κατά το σύστημα μονομερούς εξέτασης που ισχύει στο ελληνικό δικονομικό δίκαιο κατόπιν νόμιμης επίδοσης της αγωγής στην εναγομένη και έλλειψης απάντησής της. Παροχή «υπηρεσιών φιλοξενίας». Ζημία ενάγοντος λόγω κράτησης σε ανύπαρκτο κατάλυμα. Ευθύνη διαχειριστή κρατήσεων εξαιτίας της εξακολούθησης φιλοξενίας στον ιστοχώρο της πληροφορίες για το εν λόγω ανύπαρκτο κατάλυμα και επειδή εντάσσοντας ανέλεγκτα στην πλατφόρμα της αναξιόπιστους ιδιοκτήτες ανύπαρκτων καταλυμάτων συντέλεσε αιτιωδώς στην εξαπάτησή του από έναν εξ αυτών.

Διατάξεις: άρθρα 59, 60 ΚανΕΚ 44/2001, ΚανΕΚ 2000/31

[...] Στην κρινόμενη αγωγή ο ενάγων εκθέτει ότι μέσω του ιστοχώρου www...com. της εναγομένης την 2.2.2020 συνήψε μαζί της σύμβαση έργου με αντικείμενο κράτηση για πενθήμερη διαμονή του (από 22.4.2020 έως 27.4.2020) στο κατάλυμα «...» στην περιοχή ... του Λονδίνου ότι την 4.2.2020 μέσω τραπεζικού εμβάσματος του στο λογαριασμό που του υποδείχθηκε από τον εκπρόσωπο της εναγομένης, διαχειριστή κρατήσεων του ανωτέρω καταλύματος, εξόφλησε το αντίτιμο της συμφωνηθείσας διαμονής ποσού 1.546 ευρώ ότι την επομένη ημέρα έλαβε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) από την ηλεκτρονική διεύθυνση της εναγομένης περί δήθεν επιτυχούς ακύρωσης της κράτησής του και περί διαβεβαίωσής του ότι θα του επιστρεφόταν το ως άνω εξοφληθέν τίμημα ότι στη συνέχεια, αφού διαμαρτυρήθηκε σχετικά μέσω mail, ο ανωτέρω εκπρόσωπος της εναγομένης τον ενημέρωσε ότι η ακύρωση της κράτησής του οφειλόταν σε σφάλμα κάποιου υπαλλήλου του καταλύματος και τον διαβεβαίωσε ότι ήταν και πάλι ενεργή ότι στα μέσα του περασμένου Μαρτίου λόγω της εξάπλωσης του covid 19 και της απόφασης της ελληνικής κυβέρνησης περί αναστολής των αερομεταφορών από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο επικοινώνησε τηλεφωνικά με την εταιρία υποστήριξης της εναγομένης στην Ελλάδα αιτούμενος την ακύρωση της επίδικης κράτησης και την επιστροφή του καταβληθέντος ποσού των 1.546

ευρώ ότι αντ' αυτών την 1.4.2020 η εναγομένη του απάντησε πως ήδη από την 4.2.2020 τον είχε προειδοποιήσει μέσω email, το οποίο ωστόσο κατόπιν επέμβασης του φερόμενου ως διαχειριστή του καταλύματος στον ιστοχώρο της εναγομένης είχε καταχωρηθεί στην ανεπιθύμητη αλληλογραφία του, να αποφύγει οποιαδήποτε επαφή με την ιδιοκτησία του συγκεκριμένου καταλύματος και να μην προβεί στην καταβολή του αντιτίμου ότι μετά από επίμονη προσωπική του έρευνα ανακάλυψε ότι στη διεύθυνση που κατά τις - ανηρτημένες στον ιστοχώρο της - πληροφορίες της εναγομένης υφίστατο το ανωτέρω κατάλυμα στεγάζεται το τμήμα του γραφείου τουρισμού της Πρεσβείας των Φιλιππινών.

Ζητεί δε ισχυριζόμενος ότι, και μετά τη «δήθεν προειδοποίησή του» η εναγομένη κατά παράβαση του άρθρου 14 της κοινοτικής Οδηγίας 200/31 περί παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας εξακολούθησε να φιλοξενεί στον ιστοχώρο της πληροφορίες για το εν λόγω ανύπαρκτο κατάλυμα, να υποχρεωθεί η τελευταία, επειδή εντάσσοντας ανέλεγκτα στην πλατφόρμα της αναξιόπιστους ιδιοκτήτες ανύπαρκτων καταλυμάτων συντέλεσε αιτιωδώς στην εξαπάτησή του από έναν εξ αυτών, να του καταβάλει το ποσό των 1.546 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επομένη της ως άνω αρνητικής της απάντησης (1.4.2020), να καταδικασθεί η αντίδικός του στην καταβολή της δικαστικής του δαπάνης και να εκδοθεί το προβλεπόμενο πιστοποιητικό για την εκτέλεση της παρούσας.

Το παρόν διαπίστωσε ότι η προκειμένη διαφορά έχει κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.1 ΚανΕΔΜ και στα άρθρα 59 και 60 ΚανΕΚ 44/2001 διασυνοριακό χαρακτήρα και ότι λόγω της κατοικίας του καταναλωτή έχει δωσιδικία και αρμοδιότητα για την εκδίκασή της (άρθρα 2 ΚανΕΚ 44/2001 και 2 ΚανΕΔΜ). Ακολούθως συνέταξε κατά τα προβλεπόμενο στο άρθρο 5.2 εδ. α' ΚανΕΔΜ το τυποποιημένο έντυπο (Γ) και έδωσε εντολή να επιδοθεί αυτό - μαζί με επίσημο αντίγραφο της ασκηθείσας αγωγής (έντυπο Α) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα καθώς και δεκαεννέα σχετικά στην ελληνική και αγγλική γλώσσα - στην εναγομένη προκειμένου η τελευταία να απαντήσει και να προβάλει τους ισχυρισμούς της επί της κρινόμενης αγωγής. Το έγγραφο αυτό επιδόθηκε στην εναγομένη την 16.9.2020, επειδή όμως η εναγομένη δεν απάντησε κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5.3 ΚανΕΔΜ, το Δικαστήριο προχώρησε σύμφωνα με τα άρθρα 7.3, 9.1 και 19 του ίδιου κανονισμού σε συνδυασμό το άρθρο 469 παρ. 1, 2 ΚΠολΔ στην διερεύνηση της ουσίας της υπόθεσης κατά το σύστημα της μονομερούς εξέτασης που ισχύει στο ελληνικό δικονομικό δίκαιο, δηλαδή σαν η εναγομένη να είχε τοποθετηθεί με γενική άρνηση επί της αγωγής.

Με το ως άνω περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή κρίνεται νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 914, 340 και 346 ΑΚ και 14 κοινοτικής Οδηγίας 2000/31 «περί παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας» (όπως ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ΠΔ 131/2003, 15.1, 16 και 20.2 ΚανΕΔΜ), πλην του αιτήματος επιδίκασης τόκων υπερημερίας από την 1.4.2020 που είναι μη νόμιμο διότι η εναγομένη δεν κατέστη υπερήμερη προ της επίδοσης της

κρινόμενης αγωγής.

Από τα έγγραφα που ο ενάγων επικαλείται και προσκομίζει αποδεικνύονται τα πραγματικά περιστατικά που κατά τα προεκτεθέντα συνθέτουν την ιστορική βάση της κρινόμενης αγωγής, κατά συνέπεια, πρέπει αυτή να γίνει δεκτή ως και κατ' ουσίαν βάσιμη, να υποχρεωθεί δε η εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 1.546 ευρώ με το νόμιμο τόκο την επομένη της επίδοσης της κρινόμενης αγωγής, να καταδικασθεί κατ' άρθρον 178 παρ. 2 ΚΠολΔ στην καταβολή της δικαστικής δαπάνης του ενάγοντος και να εκδοθεί το αιτούμενο πιστοποιητικό με χρήση του τυποποιημένου εντύπου Δ του παραρτήματος IV. [...]

(Δέχεται εν μέρει την αγωγή.)

Παρατηρήσεις

1. Η σχολιαζόμενη απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών ασχολήθηκε με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, η οποία προβλέπεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 861/2007, όπως ισχύει μετά τις αλλαγές που επέφερε ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2015/2421. Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 861/2007 η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών διέπεται από την πολιτική δικονομία του κράτους μέλους όπου διεξάγεται η διαδικασία. Επομένως, εν προκειμένω, εφαρμοστέο δικονομικό δίκαιο είναι το ελληνικό. Σε κάθε περίπτωση, η θεσπιζόμενη με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 861/2007 ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών ανάγεται σε αυτόνομη ειδική διαδικασία, η οποία παρουσιάζει καίριες αποκλίσεις σε πληθώρα ζητημάτων έναντι της εθνικής δικονομικής ρύθμισης (όπως λ.χ. τον ελαστικό τύπο επιδόσεων, την υποχρεωτική χρήση τυποποιημένων εντύπων κ.λπ.). Αξίζει να επισημανθεί ότι ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2015/2421 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ επέφερε αλλαγές στη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, την αρωγή προς τους διαδίκους, την επίδοση εγγράφων και την επανεξέταση της απόφασης σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

2. Εν προκειμένω, το δικάσαν Δικαστήριο επισημαίνει στην επίδικη περίπτωση το, ιδιαίτερα ενδιαφέρον, νομικό ζήτημα της εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 14 της κοινοτικής Οδηγίας 2000/31 περί παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας, όπως μεταφέρθηκε, σχεδόν αυτούσια, στην ελληνική έννομη τάξη, στο ΠΔ 131/2003, με το οποίο ενσωματώθηκε η ανωτέρω οδηγία στο ελληνικό δίκαιο. Ειδικότερα, στο άρθρο 13 παρ. 1 του ΠΔ 131/2003 ορίζεται ότι για τις αλλότριες πληροφορίες που αποθηκεύει και παρέχει, δεν ευθύνεται ο πάροχος φιλοξενίας (hosting provider), μόνο όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: (α) ο φορέας παροχής της υπηρεσίας δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία και ότι, σε ό,τι αφορά αξιώσεις αποζημιώσεως, δεν γνωρίζει τα γεγονότα ή τις περιστάσεις από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία, ή (β) ο

φορέας παροχής της υπηρεσίας, μόλις αντιληφθεί τα προαναφερθέντα, αποσύρει ταχέως τις πληροφορίες ή καθιστά την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

3. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, οι οποίοι συχνά αναφέρονται και ως μεσάζοντες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παρουσίαση των πληροφοριών στο διαδίκτυο και παρέχουν υπηρεσίες που συνίστανται στην πρόσβαση στο διαδίκτυο, τη φιλοξενία ιστοσελίδων κ.ά. Έτσι καθιστούν εφικτή την διάδοση τυχόν παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο και παρέχουν υπηρεσίες που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο, προέρχονται από τρίτα πρόσωπα, οι μεσάζοντες παροχής υπηρεσιών συμπράττουν με τις ενέργειές τους και τις παραλείψεις τους με έμμεσο τρόπο στην τέλεση των παράνομων πράξεων. Συχνά, όπως και στην επίμαχη περίπτωση επί της οποίας εκδόθηκε η σχολιαζόμενη απόφαση, οι μεσάζοντες παροχής υπηρεσιών είναι οι μόνοι που μπορεί να εντοπισθούν στην περίπτωση που κάποιος δημοσιεύει υλικό στο Διαδίκτυο αλλά και οι μόνοι κατά των οποίων μπορεί να στραφεί κανείς και να λάβει αποζημίωση. Μάλιστα, η ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας επιτείνεται αν αναλογιστεί κάνεις ότι διαθέτει το δικό του διακομιστή για την αποθήκευση πληροφοριών.

4. Κομβικό σημείο για τη θεμελίωση της ευθύνης της εναγομένης εταιρίας, με βάση τη διάταξη του άρθρου 14 της κοινοτικής Οδηγίας 2000/31 και κατ' επέκταση της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 1 του ΠΔ 131/2003, αποτέλεσε η παραβίαση της υποχρέωσης της να απομακρύνει τάχιστα τις πληροφορίες που συνδέονται με συγκεκριμένο, ανύπαρκτο κατάλυμα, εξακολουθώντας για αρκετές μέρες να το φιλοξενεί στην πλατφόρμα/ιστοχώρο της, ενώ, ταυτοχρόνως, παρείχε διαβεβαιώσεις σχετικά με τη φερεγγυότητά του, παρά το γεγονός ότι, όπως αποδείχθηκε, είχε λάβει γνώση της παράνομης δραστηριότητας των προσώπων που δρούσαν για λογαριασμό του ανύπαρκτου καταλύματος. Η επίκληση του ρυθμιστικού πεδίου της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 1 του ΠΔ 131/2003 περί αποποίησης ευθύνης του παρόχου φιλοξενίας θα ήταν νομικά ορθή, εάν η δραστηριότητα της εναγόμενης εταιρίας περιοριζόταν σε «εντελώς τεχνικό, αυτόματο και παθητικό χαρακτήρα», κατά την έννοια της τεσσαρακοστής δεύτερης αιτιολογικής σκέψης του προοιμίου της Οδηγίας 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (βλ. Google France σκέψεις 112-113). Εν προκειμένω, το δικάσαν Δικαστήριο, αποδεχόμενο τα πραγματικά περιστατικά και τη νομική βάση της ασκηθείσας αγωγής κατά τη μείζονα σκέψη του, έκρινε, εν τοις πράγμασι, ότι η εναγόμενη εταιρία δεν περιορίζεται σε ουδέτερη παροχή υπηρεσιών, μέσω αμιγώς τεχνικής και αυτόματης επεξεργασίας των παρεχομένων από τους πελάτες της δεδομένων, αλλά διαδραματίζει ενεργό ρόλο, που θα της επέτρεπε να έχει γνώση ή έλεγχο των αποθηκευμένων αυτών στοιχείων (βλ. L'Oreal κ.λπ. σκέψη 113, Google France σκέψη 114), δεδομένου ότι από την προώθηση μέσω του ιστοχώρου της των πληροφοριών που

φιλοξενεί αποκομίζει, αδιαμφισβήτητα, οικονομικό όφελος.

5. Συνοψίζοντας, οι ατέρμονες και υψηλού κόστους δικαστικές αντιδικίες αποτελούν, σε πολλές περιπτώσεις, ισχυρό εμπόδιο για εκατοντάδες καταναλωτές στην προσπάθεια τους να διεκδικήσουν την αποκατάσταση της ζημίας που έχουν υποστεί. Η έκδοση της σχολιαζόμενης απόφασης και η εφαρμογή της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ενισχύουν καταλυτικά την αδύναμη νομική θέση εκατοντάδων καταναλωτών, καθώς διευκολύνεται η πρόσβαση τους σε ταχεία και με χαμηλό οικονομικό κόστος δικαστική επίλυση αστικών και εμπορικών διαφορών διασυνοριακού χαρακτήρα, των οποίων η αξία της απαίτησης δεν υπερβαίνει το ποσό των 5.000,00 ευρώ.

Σωκράτης Μ. Παπαχατζής, Δικηγόρος MSc

Αγγελική Γ. Πανέρα, Δικηγόρος

Σχόλια / Παρατηρήσεις

Γράψτε εδώ τα σχόλια και τις παρατηρήσεις σας για το συγκεκριμένο άρθρο

Αποστολή